

REJA

1. Uchlari birinchi oktantda joylashgan to'g'ri chiziq kesmasini berilgan ikki proyeksiyasi asosida tahlil qilishga oid grafik masalalar yechish.
2. Uchlari turli oktantlarda joylashgan to'g'ri chiziq kesmasini berilgan ikki proyeksiyasi asosida tahlil qilishga oid grafik masalalar yechish.
3. To'g'ri chiziqning izlarini yasashga oid grafik masalalar yechish.

Adabiyotlar:

1. Murodov Sh.K., Hakimov L.Q., Xolmurzayev A. Chizma geometriya. –T.: “Iqtisod-moliya”, 2006-2008. (35-49-betlar).
2. Qulnazarov B.B. Chizma geometriya. –T.: “O‘zbekiston”, 2006. (16-26 betlar).
3. Исмагуллаев Р. Чизма геометрия. –Т.: “ТДПУ ризографи”, 2003. (21-32 betlar).

**I.3-GRAFIK VAZIFALARNI BAJARISHGA DOIR METODIK
KO'RSATMALAR.**

1.3-masala. *Ikki proyeksiyasi berilgan PK to'g'ri chiziq kesmasining yetishmovchi proyeksiyasi aniqlansin, tahlil qilinsin va fazoviy holati qurilsin (kesma uchlari I oktantda joylashgan).*

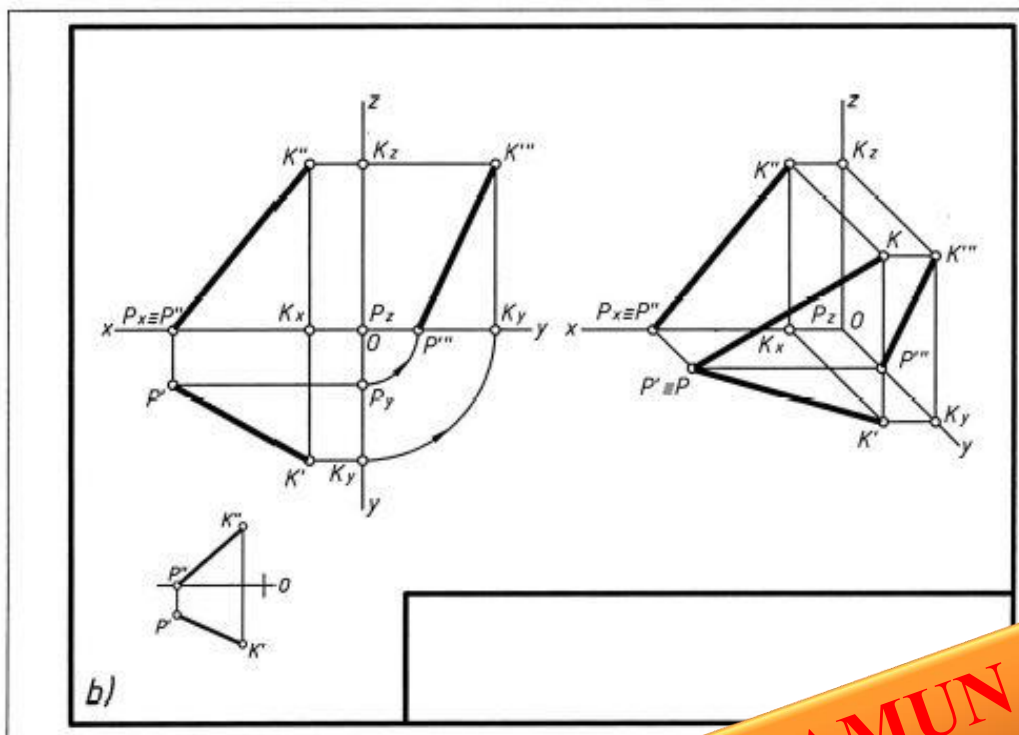
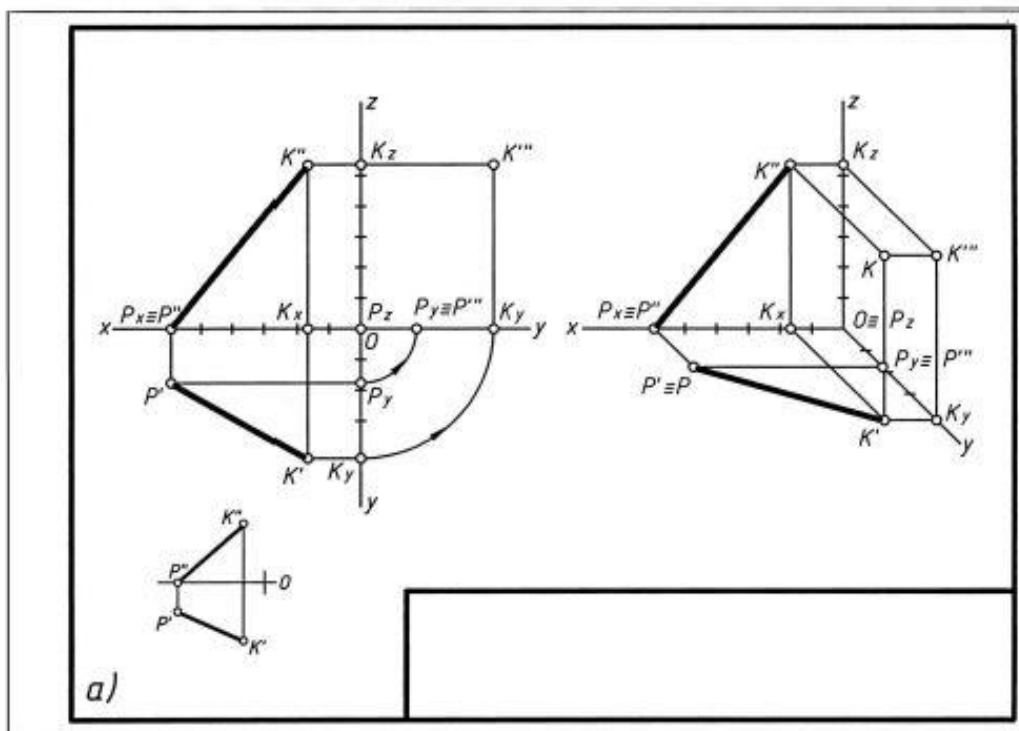
1-bosqich. Bu masalada kesma uchlari I oktantda joylashganligi uchun variantning berilgan epyuri va fazoviy holati, ya'ni koordinata o'qlari chiziladi. Kesmaning P uchi H da, K uchi esa fazoda joylashgan. PK kesmaning gorizontal ($P'K'$) va frontal ($P''K''$) proyeksiyalari asosida uning profil ($P'''K'''$) proyeksiyasi aniqlanadi. Buning uchun epyurda K' va K'' nuqtalardan x o'qiga parallel chiziqlar o'tkazilib, ularni y va z o'qlar bilan kesishgan K_y va K_z nuqtalari aniqlanadi. Epyurda O koordinata boshidan OK_y radiusda aylana yoyi chizib W dagi y o'qida K_y belgilanadi va undan z , K_z dan esa y o'qlariga parallel chiziqlar o'tkaziladi. Bu to'g'ri chiziqlar kesishib, fazodagi K nuqtaning yetishmovchi K''' profil proyeksiyasini aniqlaydi. P nuqtaning yetishmovchi proyeksiyasi ham shu tartibda aniqlanadi. Kesmaning P uchi H ga tegishli bo'lganligi uchun yetishmovchi P''' proyeksiya y o'qida bo'ladi. Endi kesma uchlarning fazoviy holatini qurish uchun epyurdagi kesma uchlari koordinatalari o'lchab olinadi va fazoviy holatdagi koordinata o'qlariga mos ravishda o'lchab qo'yiladi. Qolgan jarayonlar 1.1-masalaning 1-bosqichidagi kabi amalga oshiriladi (3-rasm, a).

2-bosqich. Epyur va fazoviy holatlarda aniqlangan PK kesma uchlarning bir nomli proyeksiyalari tutashtirilib (ko'k rangda), gorizontal - $P'K'$, frontal - $P''K''$, profil -

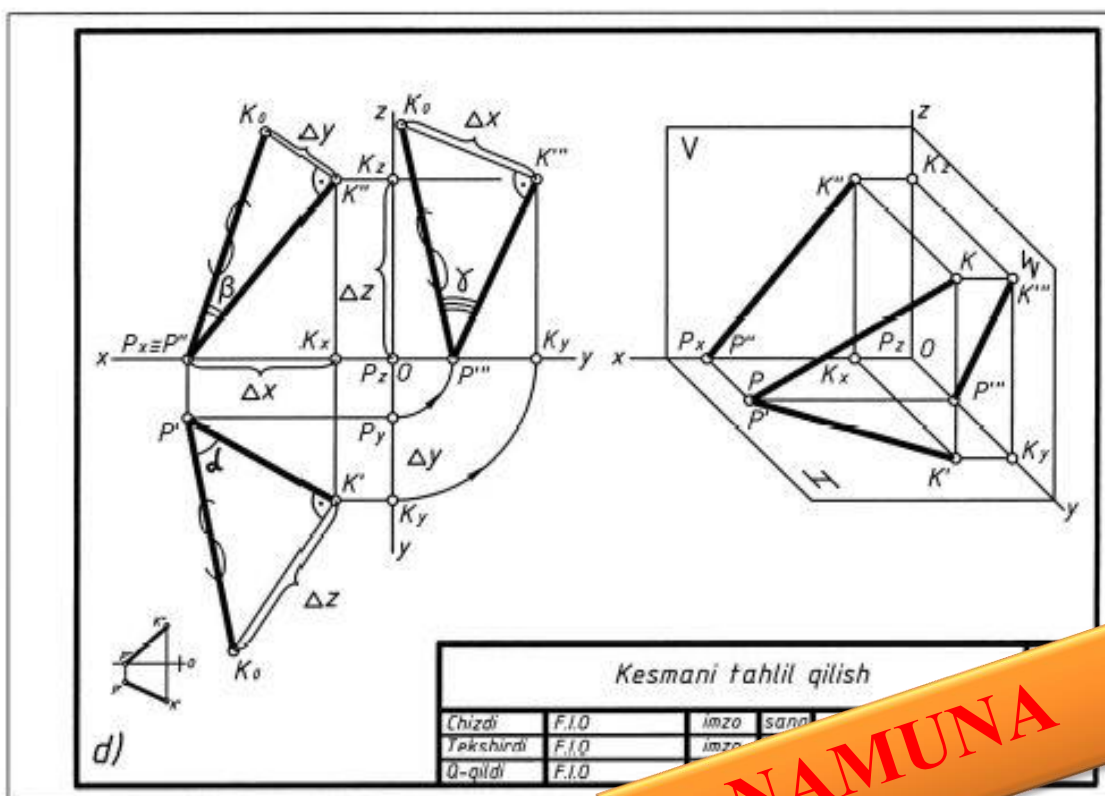
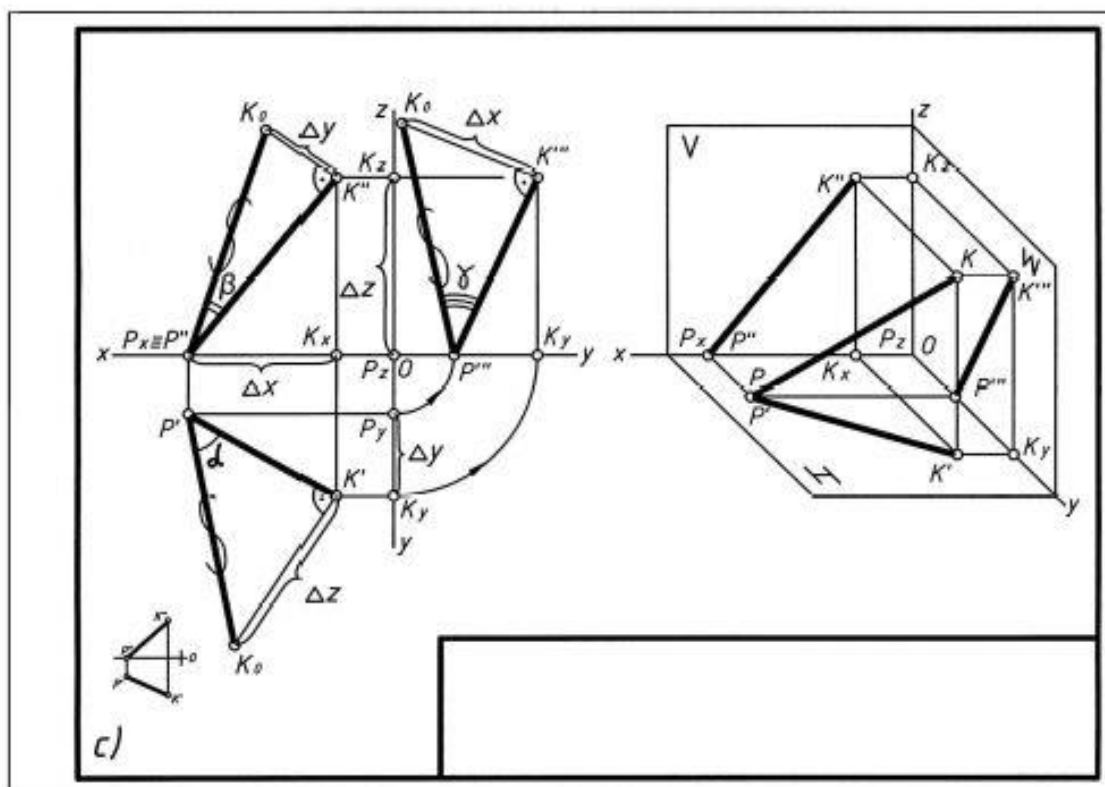
$P'''K'''$ proyeksiyalar hosil qilinadi. Fazodagi P va K nuqtalar tutashtirilib (qizil rangda), kesmaning PK fazoviy o'ri chiziladi (3-rasm, *b*).

3-bosqich. Bu bosqichdagi jarayon 1.1-masalaning 3-bosqichidagi kabi amalga oshiriladi (3-rasm, *c*).

4-bosqich. Chizma taxt qilinadi, ya'ni chizma qog'ozni hoshiyasi, asosiy yozuv o'ri chiziladi va u belgilangan tartibda to'ldiriladi (3-rasm, *d*).

NAMUNA

Kesmani tahlil qilish

Chizdi	F.I.O	imzo	sana
Yakshirdi	F.I.O	imzo	
U-qildi	F.I.O		

3-rasm

NAMUNA

